

תת"ע (ירושלים) 5599-05-24 - מדינת ישראל נ' שמואל סלמן

תת"ע (ירושלים) 5599-05-24 - מדינת ישראל נ' שמואל סלמן/שלום ירושלים

תת"ע (ירושלים) 5599-05-24

מדינת ישראל

נגד

שמואל סלמן

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בירושלים

[15.09.2024]

כבוד השופטת, סגנית הנשיא שרית זוכוביצקי-אורי

החלטה

1. בפני בקשה לביטול פסק שניתן בהיעדר התייצבות המבקש ביום 10.6.2024.

2. כנגד המבקש הוגש דו"ח מסוג הזמנה לדין שמספרו 90526896247 המייחס לו עבירה שבוצעה ביום 30.04.23 של נהיגה במהירות מעל למותר בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 שנאכפה באמצעות מצלמת מהירות מסוג א/3.

3. ביום הדיון לא התייצב המבקש בבית המשפט ומשכך נשפט בהעדרו ונגזרו עליו העונשים הבאים: פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 45 יום; פסילה על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים וקנס בסך 1,500 ₪.

טענות הצדדים

4. המבקש טען כי לא קיבל את ההזמנה לדיון ולכן לא התייצב בבית המשפט בתאריך שנקבע. בנוסף, טען המבקש הוא מנכ"ל של חברה העוסקת במסחר בכלי רכב ועל כן כלי רכב רשומים על שמו. לטענתו אדם אחר נהג ברכב בעת ביצוע העבירה וכי סיכויי ההגנה שלו גבוהים לטענתו הפסילה שהוטלה עליו עלולה לגרום לו להתמוטטות כלכלית. 5. לטענת המשיבה ההזמנה לדין הומצאה למבקש, ודבר הדואר הוחזר כ"לא נדרש", לכן לא עמד המבקש בנטל ההוכחה כי לא הגיע לדיון מסיבות שאינן תלויות בו.

דיון והכרעה

6. סעיף 126 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובע כי באין הוראה אחרת בחוק, דרך המלך בהליכים פליליים מורה על קיום דיון בעניינו של נאשם. כדברי כב' השופט שהם בע"פ 1903/99 חסין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 7.4.2008):

"העיקרון המנחה בהליכים פליליים- אשר יש הסבורים כי ניתן לו אף מעמד חוקתי- הוא כי דיון יתקיים בנוכחות הנאשם, נוכחות זו דרושה לשם קיומו התקין של המשפט כמו גם לשם מראית פני הצדק והבטחת אמון הציבור בהגנות ההליך הפלילי".

7. לכלל זה קיימים מספר חריגים שאחד מהם מעוגן בסעיף 240(א) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ); הקובע כי בעבירות הקלות המוגדרות בו, ניתן לדון את הנאשם שלא בפניו, ככל שבית המשפט סבור כי לא ייגרם לו בכך עיוות דין.

8. כאשר נאשם הוזמן לדיון כדין ואינו מתייצב רואים אותו כמודה בעובדות הנטענות בכתב האישום.

9. סעיף 130 (ח) לחסד"פ קובע כי נאשם שאינו מתייצב למשפטו ונדון בהעדרו רשאי לבקש ביטול פסק דין, אולם יהיה עליו להוכיח אחד משני תנאים חלופיים. תנאי אחד הוא כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו והתנאי השני הוא כי ביטול פסק הדין דרוש כדי למנוע עיוות דין.

ולעניין זה ראו רע"פ 9811/09 סמימי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 29.12.09) בו נקבע כי:

"לכל אדם הזכות ליומו בבית המשפט, ואולם זכות זו אינה מוחלטת ואין לאפשר ניצולה לרעה. היעדר התייצבות של אדם מדיון אליו זומן כדין עלולה להוביל לתוצאה כי יורשע בדין ודינו ייגזר, כשם שארע בענייננו. משכך היה, הנטל הוא על המבקש לבטל את פסק הדין להראות כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או כי הביטול דרוש כדי למנוע עיוות דין כשם שמורה סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982".

קבלת ההזמנה לדיון וקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות המבקש

10. בעבירות קלות, קובעת תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974 :

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לעניין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן".

11. משהוכח כי נשלח דואר רשום אף בהעדר אישור מסירה או אישור שאינו ממולא כדין, רואים אותו כמי שהגיע למענו תוך 15 יום מיום שנשלח (עפ"ת (ב"ש) 47513-02-17 בולנדי נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו 21.05.17), עפ"ת (חי') 67571-03-18, אפשטיין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 25.04.18), רע"פ 106/15 עו"ד קריב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 20.01.15)).

גם בעפ"ת 62391-02-19 סויטי נ' מדינת ישראל (לא פורסם), נקבע כי על מנת לבסס את חזקת המסירה הקבועה בסעיף 44א לתקנות די להראות כי נשלחה לנמען הזמנה בדואר רשום.

12. דהיינו, אם הוכיחה המשיבה כי שלחה את ההודעה בדואר רשום כדין, חזקה שההודעה נשלחה כדין ועל המבקש מוטל הנטל להפריך חזקה זו.

13. על פי אישורי המסירה שנסרק בתיק בית המשפט בד בבד עם הגשת כתב האישום, ההזמנה לדיון נשלחה לכתובתו הרשומה של המבקש "מבצע דקל 13/86 פתח תקווה" וחזרה בציון ההערה "לא נדרש".
14. לפיכך אני קובעת כי מתקיימת חזקת מסירה והמבקש לא עמד בנטל ההוכחה הדרוש להוכיח כי לא קיבל את ההזמנה לדיון בנסיבות שאינן תלויות בו.
15. בנסיבות אלה אני קובעת כי ההזמנה לדיון הומצאה למבקש כדין ולא הוכחה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון. האם קיים חשש לעיוות דין אחר נהג ברכב
16. המבקש טען כי בעת ביצוע העבירה לא הוא נהג ברכב, אלא אדם אחר שאת פרטיו לא פירט בבקשה.
17. ברע"פ 7709/13 שמעון סאסי נ' מדינת ישראל מיום 28.11.13 קבע בית המשפט העליון: "...טענתו לפיה הוא עצמו לא נהג ברכב, איננה מבססת חשש לעיוות דין כלפיו".
18. גם ברע"פ 7018/14 מיכאל טיטלבוים נ' מדינת ישראל מיום 30.10.2014 נקבע: "גם טענתו של המבקש, לפיה ההארכה נדרשת לשם הסבת הדו"חות על שמם של נהגים אחרים שהשתמשו ברכב, אין בכוחה להועיל למבקש, בנסיבות העניין (ראו: רע"פ 1446/14 ריאד נ' מדינת ישראל (26.3.2014); רע"פ 9580/11 יוסף נ' מדינת ישראל (27.12.2011))."
19. טענה זו נבחנה מספר רב של פעמים גם בבית המשפט המחוזי אשר קבע בהחלטותיו כי טענת "אחר נהג ברכב" אינה מבססת חשש לעיוות דין וכי ואין לראות בטענה זו כ"נימוק מיוחד", בהתאם לסעיף 230 לחסד"פ או כטענה שמקימה חשש לעיוות דין אם לא יוארך המועד להישפט (רע"פ 42642-12-17 שאול שלום נ' מדינת ישראל מיום 1.4.2018 (להלן: "עניין שאול שלום"), רע"פ 45391-01-19 גיא כהן נ' מדינת ישראל מיום 31.3.2019, רע"פ 45005-06-18 הלל רוזנברג נ' מדינת ישראל מיום 24.12.2018, רע"פ 51304-09-16 חי חיים אור גל נ' מדינת ישראל מיום 3.11.2016).
20. גם במקרים בהם קיימת תשתית ראייתית מוצקה לפיה אדם אחר ביצע את העבירה ולא הנאשם עצמו, זאת בהסתמך על תצהירו של אחר המודה בנהיגה ברכב בזמן ביצוע העבירה שהינה ראייה מוצקה ובעלת משקל, אין קבלת הבקשה בדבר הארכת המועד להישפט מוצדקת (רע"פ 7839/08 שמעון קורנפלד נ' מדינת ישראל מיום 10.11.2008; רע"פ 9540/08 עופר מוסברג נ' מדינת ישראל, 8.1.2009; רע"פ 8927/07 סעד אבו עסב נ' מדינת ישראל מיום 29.1.2008, רע"פ 8626/14 סמארה נ' מדינת ישראל מיום 10.2.2015, רע"פ 2754/12 ביסמוט נ' מדינת ישראל מיום 19.4.2012, רע"פ 222/13 מחמוד נ' מדינת ישראל מיום 17.1.2013).
21. זאת ועוד, כפי שקבע בית המשפט המחוזי (כב' השופטת אריאלי) מדובר בטענת הגנה שכיחה ועל כן, אין מקום להכיר בה, שכן הכרה זו תביא לפתיחת פתח רחב ותפגע בשיקולי מדיניות הנוגעות ביעילות ההליכים בבית המשפט לתעבורה (עניין שאול שלום).
- על כן, גם אם הוכחה טענת המבקש כי הדו"ח ניתן במהלך שימושו של אחר ברכב, אין בכך משום עיוות דין המצדיק קבלת הבקשה.
22. טענתו הכללית של המבקש לפיה פסילת הרישיון שהוטלה עליו עלולה לגרום לו להתמוטטות נטענה בעלמא ללא ראיות וללא אסמכתאות.
23. לפיכך, אני סבורה כי לא ייגרם למבקש עיוות דין המצדיק קבלת הבקשה. לנוכח האמור ומכוח עקרון סופיות הדיון הבקשה נדחית. מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים. ניתנה היום, י"ב אלול תשפ"ד, 15 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.